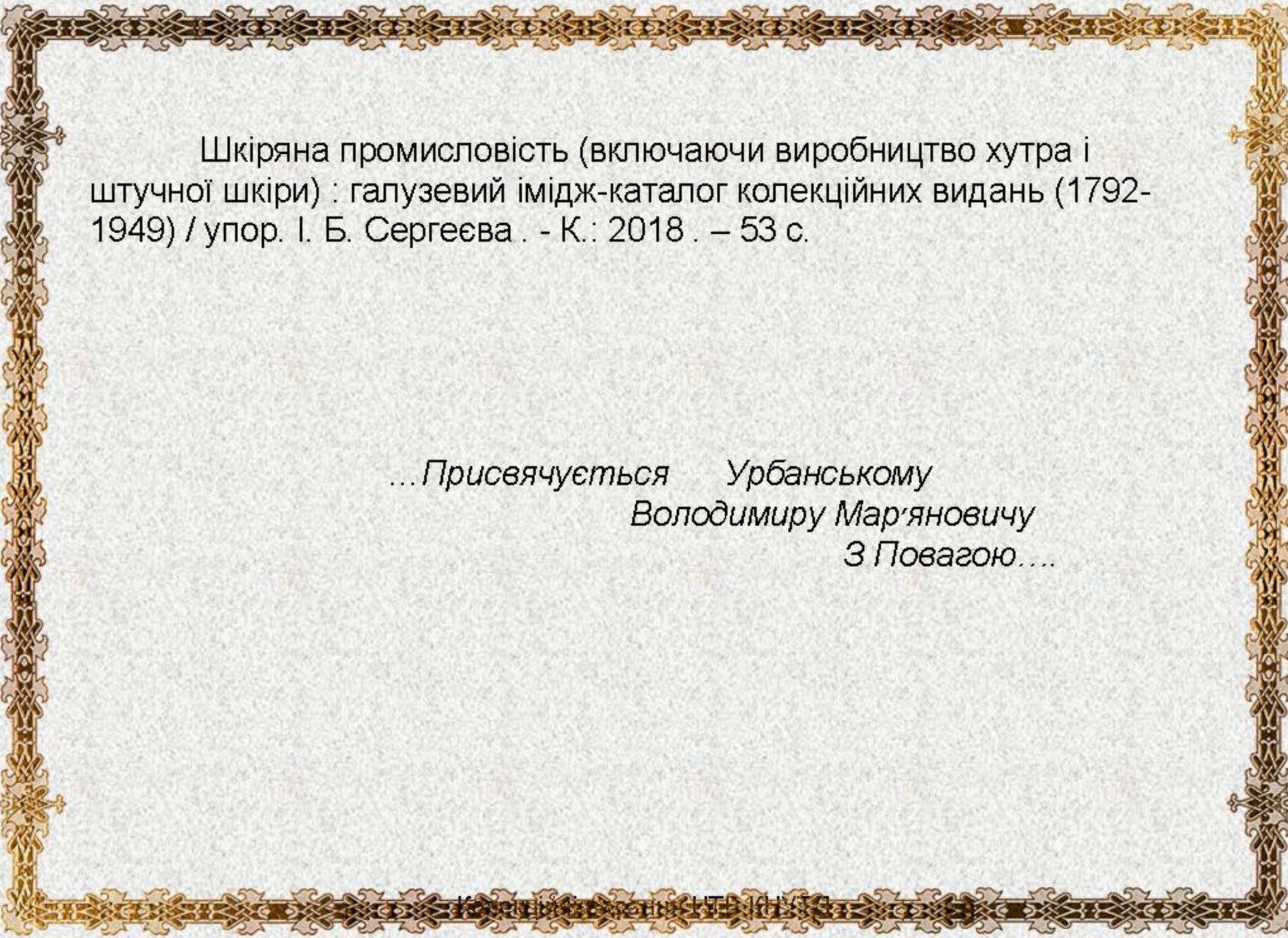

Київський національний університет технологій та дизайну
НТБ КНУТД

Відділ зберігання фондів

Шкіряна промисловість
(включаючи виробництво хутра і штучної шкіри)

Галузевий імідж-каталог колекційних видань (1792-1949)

Шкіряна промисловість (включаючи виробництво хутра і штучної шкіри) : галузевий імідж-каталог колекційних видань (1792-1949) / упор. І. Б. Сергеева . - К.: 2018 . – 53 с.

*...Присвячується Урбанському
Володимиру Мар'яновичу
З Повагою....*

Одне із перших ремесел, яке опанували стародавні люди, була переробка шкіри і виготовлення із неї хутра та шкіри. Перші спроби людини застосувати шкіру забитого звіра підказали, що коли її наситити жиром і висушити, вона стає гнучкішою і не ламкою, придатною для вжитку. Шкури диких звірів у всі часи використовували для виробництва хутра, яке має густу, красиву шерсть і є поганим провідником тепла. З часом сам процес назвали кушнірством.

Стародавні уявлення про технологічну науку переробки і використання національних сировинних ресурсів для потреб людини — волокнистих речовин рослинного і тваринного походження, шкур тварин і звірів — є відбитком художньої та побутової культури, естетичних норм своєї епохи. Ремесла мали міцне коріння в народній масі і можуть бути надійним джерелом нестаріючих знань в широкому розумінні. За часів Київської Русі були закладені основи виробничої культури шкіряної та хутрової галузей, текстильного і швейного виробництва.

Монголо-татарська орда розгромила Київ, як й інші міста. Були пограбовані і знищені ремісничі й торговельні ряди, школи і церкви, княжі будівлі і монастирі. Залишилися лише згарища від Чорного моря до пінських боліт. Розвиток освіти, науки і ремісництва було не тільки затримано, а й відкинуто назад на декілька століть. Частина ремісників, які не були взяті в полон, з часом почали об'єднуватись і відроджувати ремісництво. Загальний розвиток цехової форми виробництва припадає на кінець XIII — початок XIV ст. На першій стадії розвитку цехи існували для захисту своїх прав, як об'єднання чисто економічні.

ПЕЧАТЬ І ЕНЦИКЛОПЕДИЇ
Т-ка М-О-Б-О-Л-Ь-С-Ь-К-А
0407000000 - Київ 1977-88 4000000000

Розвиваючись, цеховий устрій різних міст стає більш-менш ідентичним за назвами, складом, напрямками та правилами праці, але на західноукраїнських землях він закріпився юридично раніше, ніж на решті території України.

Війни, зміни державної і місцевої влади підштовхнули ремісників до організації цехової структури за національною ознакою; крім цехів корінної нації, були цехи польські, єврейські, німецькі, вірменські і змішані. В архіві покійного академіка А.Ф. Кістяківського, фундатора Української Академії Наук, зберігається оригінал унікального документа: “Ассекурація” в забезпеченні прав Київського кравецького цеху”. Договір складений 27 лютого 1649 р. і завірений восковою печаткою. Він цінний ще й тим, то написаний не польською, латинською чи іншою мовою, а мовою, якою користувались у ті часи жителі Києва. Всі цехи, особливо прикордонних міст, зобов’язані були мати зброю (шаблі, мушкети); в деяких містах вони несли гарнізонну службу. Так, в од-ному з історичних документів зазначено, що в 1622 р. київські кравецькі та інші цехи несли караульну службу в замку. У статутних грамотах регламентувалась вся діяльність цехів. Вони були складені відповідно до юридичних вимог того часу. Прошло майже 400 років, а основна вимога до працюючого, як бачимо, не змінилась — майстри, які займались виготовленням одягу, повинні були мати відповідну освіту.

ПЕЧАТЬ І ТИПОГРАФІЯ
ТРАДИЦІЇ УКРАЇНИ
0507091773 - 800 5077 16 0000 000 000

У XVI ст. на базі національних цехових об'єднань почали розвиватись нові союзи, які називали братствами. За собою цехи залишили виробничо-торговельну діяльність, а освітньо - громадську почали здійснювати братства. Діяльність їх була успішною, влада визнала братства і затвердила відповідні документи. Основний здобуток братств відродження із попелищ національної школи, побудова братських шкіл.

Перша братська школа — Вілснська (у Вільно, нинішньому Вільнюсі) була відкрита в 1585 р., за нею — Львівська (1586 р.), Київська (1589 р.) і Кам'янець-Подільська (1589 р.). Потім були відкриті братські школи в Луцьку, Чернігові, Вінниці, Рогатині, Острозі, Галичі; всього близько 30 шкіл. Характерно, що в цих школах дітей всіх станів вчили на рівних умовах: “Заможні над бідними нічим не можуть бути вищими, крім як наукою, плоттю же рівні всі”, — записано в шкільних уставах братських шкіл. Перший керівник Львівської школи архієпископ Арсеній створив “Проект освіти”, за яким працювали братські школи.

Острозька школа (1578—1636 рр.), заснована князем В. Острозьким, ректором якої був Г. Смотрицький, об'єднала велику групу культурних діячів того часу. При деяких школах (Львівській, Київській, Острозькій) відкрили друкарні і друкували навчальну, наукову і суспільну літературу. Більша частина викладачів братських шкіл одержали освіту в кращих університетах Європи, в тому числі у Празькому (відкритий в 1348 р.) і Краківському (відкритий в 1364 р.), при яких існував інтернат для студентів українських і литовських земель.

За короткий період в братських школах була підготовлена і віддрукована навчальна й освітньо-популярна література, яка дала можливість підняти освіченість простого люду. При кожному братстві був створений "шпиталь" (лікарня) і притулок для знедолених.

Наступним етапом розвитку освіти стало створення вищої школи: в 1632 р. Київську братську і Лаврську школи об'єднали в Києво-Братський колегіум, з часом академію, який став першим вищим навчальним центром східних слов'ян. Школи допомогли в формуванні національної свідомості українського народу. Основною рушійною силою в цьому процесі були ремісничі цехи. Ремісники через декілька століть пронесли дух освіти Київської Русі і допомогли відтворити його в братських школах.

Києво-Братський колегіум (згодом Києво-Могилянська академія) готував студентів як до праці на церковній ниві, так і до діяльності “дидасками” — вчителями в братських школах. Тому всіх студентів знайомили з ремісничою справою. Характерна деталь: спеціальних курсів не читали, а поєднували це, як правило, з викладанням інших предметів. Наприклад, в класі піітики тема “корисні ремесла” слугувала мотивом для вироблення техніки віршової інтерпретації. Перш ніж написати вірш, оду чи поему, студенти знайомились і вивчали наукову літературу по темі “ремеслу” на різних мовах. У цей час у навчальному закладі домінували такі педагогічні погляди: абсолютне джерело будь-яких знань — книга; істину не треба шукати, якщо її можна вивчати; книга — “лікар премудрий” від душевного і тілесного. Педагоги переймалися не організацією самостійної роботи студентів, а тим, як навчити їх мислити.

Після 1654 р. розвиток освіти і ремісництва в Україні почав гальмуватися. Кращі наукові сили забирали на побудову освітніх і наукових закладів Росії, а матеріальні і людські ресурси — на ведення воєнних дій проти Польщі, Швеції, Турції. Впродовж 50 років близько 100 київських професорів віддали свій науковий потенціал на розвиток російської науки, зокрема московської слов'яно-греко-латинської академії. Із професури Києво-Могилянської академії Феофан Прокопович створив “вчену дружину” для будівництва Російської Академії наук і Академії мистецтв. І не хто інший як Феофан Прокопович, фізик і математик, філософ і літератор, допоміг Петру I підпорядкувати церкву, судівську владу, створити Синод, написати “Духовний регламент”. І коли київська наукова дружина виконала свою місію, то одних визнали єретиками, других — протестантами, третіх — латиністами, а з часом їх наукові заслуги припишуть іншим. Під час воєнних дій на території України перш за все руйнували школи, ремісничі цехи, знищували бібліотеки. Були закриті братства та їх школи, у містах відмінено магдебурзьке право.

Пройде півстоліття і в 1764 р. український старшина і гетьман К. Розумовський намагатиметься виправити становище. Діяння гетьмана К. Розумовського відповідали давно назрілим потребам української громадськості: він відбудував після меншиковського погрому батуринську резиденцію гетьмана, створив колосальну бібліотеку, відому освіченій Європі, яка могла стати основним фондом бібліотеки майбутнього університету. Для промислового розвитку краю побудував за європейськими стандартами суконну і шкіряну фабрики, фабрику з переробки льону і конопель (одні з перших фабрик у Росії). Були створені добрі бібліотеки в Козельці, Яготині, інших резиденціях К. Розумовського та української шляхти. Книги закупались на ринках всієї Європи і завозились в Україну. Плани гетьмана Розумовського аж ніяк не збігалися з планами Катерини II, вона не тільки не дала дозвіл на відкриття університетів, а й ліквідувала саме гетьманство і Запорозьку Січ (воєнне братство). Батурин було зруйновано вдруге, бібліотеку і фабрики знищено. На Києво-Могилинську академію також чекали нелегкі часи. Повінь 1770 р. завдала будівлям академії великих руйнувань. Чума 1770—1771 рр., пожежі (підпали) 1775 і 1780 рр., під час яких згоріло 8632 книги і майже вся бібліотека Петра Могили (2121 екземпляр), організаційна діяльність деяких київських митрополитів довели академію до занепаду, і вона стала виконувати місію лише духовного навчального закладу.

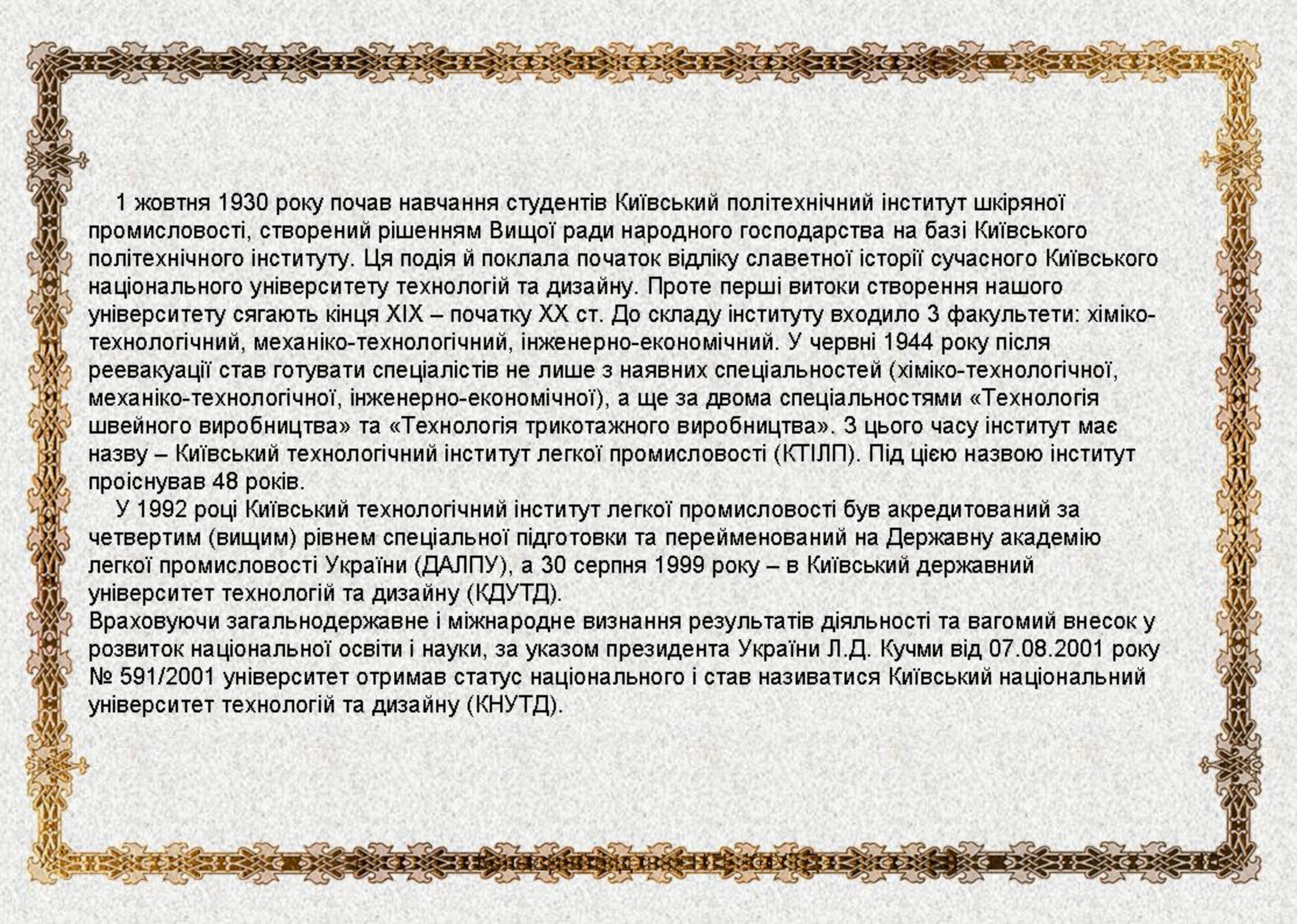

Пройде 100 років і Україна втратить усі свої здобутки на ниві освіти, ремісництва, державності. Водночас Московське царство за рахунок “меншого брата” зміцнить свою владу, побудує школу і стане Російською імперією. І перша стаття “Свода Законов Российской империи” проголосить: “Император Всерос-сийский есть Монарх самодержавный и неограниченный. Повиноваться верховной Его власти не только за страх, но и за совесть Сам Бог повелевает”.

З часом в Україні відкрили університети: Харківський (1805 р.), Київський (1834 р.), Одеський (1865 р.); як імператорські навчальні заклади вони мали стати основними провідниками російської освіти і культури на західних землях імперії.

Закон 1785 р. зламав систему освіти, яку культивували цехи і братства в Україні, підвалини якої було закладено ще в часи Київської Русі. Закон надавав можливість хазяїну виробництва використовувати працю малолітніх по 12 годин на добу; не було встановлено мінімальний вік учня, час, який відводився на його освіту; майстру надавалося право карати учня різками і, найголовніше, було вилучено відповідальність майстра за освіту. Домінували феодальні порядки кулачного права і експлуатація дітей. В жодній країні Європи таких законів не було. Тому Росія вивозила на ринки Європи головним чином (близько 60 %) сирі матеріали — льон, коноплі, шкури замість того, щоб їх переробляти вдома і продавати іноземцям цінніші фабрикаті із них. Водночас прядильне виробництво становило близько 1/3 всієї російської переробної промисловості і потребувало освічених робітників та інженерів.

1 жовтня 1930 року почав навчання студентів Київський політехнічний інститут шкіряної промисловості, створений рішенням Вищої ради народного господарства на базі Київського політехнічного інституту. Ця подія й поклала початок відліку славетної історії сучасного Київського національного університету технологій та дизайну. Проте перші витoki створення нашого університету сягають кінця XIX – початку XX ст. До складу інституту входило 3 факультети: хіміко-технологічний, механіко-технологічний, інженерно-економічний. У червні 1944 року після реєвакуації став готувати спеціалістів не лише з наявних спеціальностей (хіміко-технологічної, механіко-технологічної, інженерно-економічної), а ще за двома спеціальностями «Технологія швейного виробництва» та «Технологія трикотажного виробництва». З цього часу інститут має назву – Київський технологічний інститут легкої промисловості (КТІЛП). Під цією назвою інститут проіснував 48 років.

У 1992 році Київський технологічний інститут легкої промисловості був акредитований за четвертим (вищим) рівнем спеціальної підготовки та перейменований на Державну академію легкої промисловості України (ДАЛПУ), а 30 серпня 1999 року – в Київський державний університет технологій та дизайну (КДУТД). Враховуючи загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності та вагомий внесок у розвиток національної освіти і науки, за указом президента України Л.Д. Кучми від 07.08.2001 року № 591/2001 університет отримав статус національного і став називатися Київський національний університет технологій та дизайну (КНУТД).

ИЗДАНИЕ ВСЕРОССИЙСКАГО ОБЩЕСТВА КОЖЕВЕННИХЪ ЗАВОДЧИКОВЪ

J. Эттмаръ.

РУКОВОДСТВО
ПО
ХРОМОВОМУ ДУБЛЕНІЮ.

Переводъ съ нѣмецкаго
подъ редакціей
инж.-технологовъ Н. Ф. Грудинина и Н. И. Егорина.

ПЕТРОГРАДЪ
1918.

КОЖЕВЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

СОВРЕМЕННЫМЪ ДАННЫМЪ

— применением дубильныхъ экстрактовъ и появленіемъ бактериологическихъ процессовъ. Списокъ русскихъ кожевенныхъ заводовъ.

Нашевъ-Тельманъ
Н. П. Мельникова.

Съ 75 рисунками въ текстѣ.

САНКТЪ-ПЕТЕРБУРГЪ.
Изданіе К. П. Рюккера.
Нашевъ-Тельманъ, № 14.
1908.

БАДЕНСКІЙ

Машиностроительный и Чугуно-Литейный Заводъ
въ ДУРЛАХЪ (Германія) 1909.

МАШИНЫ для ПОЛНАГО ОБОРУДОВАНІЯ
ДУБИЛЬНЫХЪ и КОЖЕВЕННЫХЪ ЗАВОДОВЪ.

— ПРЕДСТАВИТЕЛЬ для ВСЕЯ РОССИИ —

Генеральскій комиссаръ Торговаго Дома

— **К. ШПАНЪ и СЫНОВЬЯ.** —

С. ПЕТЕРБУРГЪ, Рингштрассъ, д. № 4. — МОСКВА, Мясницкая, д. № 11.

Россія: все телеграфно: Москва, Варшава,
С. Петербургъ, Польша.

BADISCHE MASCHINENFABRIK u. EISENGIESSEREI VORFALD, SEBOLD & NITZ.
DURLACH I. BADEN.

Баденскій Машиностроительный и Чугуно-Литейный Заводъ, Дурлахъ (Баденія).

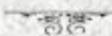
Колекційні видання НТБ КНУТД

Кадетъ Императорскаго Общества Копенбургъ Императора.

М. Ламбъ.

КРАШЕНИЕ и ОТДѢЛКА КОЖИ.

Переводъ подъ редакціей инженера-технолога
Н. И. Егорова.

ПЕТРОГРАДЪ.
1918.

Г. Поварнинъ.

Очерки мелкаго кожевеннаго производства въ Россіи.

Для вѣдомъ, по Импер.

«Промышленныя науки» Импер.
Общества Исследованій.

Часть I.

Исторія и техника производства.

(83 стр., 2 карт., 10 табл. и словъ въсѣхъ 200 страницъ).

С. ПЕТЕРБУРГЪ.
Типографія Императорскаго Техническаго Вѣдомства, № 1912.

ТЕХНОЛОГІЯ

ВЫДѢЛАННОЙ КОЖИ

ДУБЛЕННОЙ и СЫРОМЯТНОЙ.

Выдѣлка изъ кожи различныя предметовъ войскаго довольствія
со статей о войскѣ и пльновомъ казачѣ.

Одобрено Артиллерійскимъ Комитетомъ.

П. А. Даниловскій.

ИЗДАНИЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

С. ПЕТЕРБУРГЪ.
Императорская Типографія Императорскаго Техническаго Вѣдомства,
№ 1912.

ПЕЧАТЬ и ТИПОГРАФІИ
Г-са М. О. ВОЛЬФЪ
СПЕТЕРБУРГЪ - Баз. фронтъ № 16 АНШЛЪ СЪСЪ ДАКЪ

ИНЖ. С. А. АБРАМОВИЧ, ИНЖ. А. К. ПОЛЯКОВ.

**СИСТЕМА ПЛАНОВО
ПРЕДУПРЕДИТЕЛЬНОГО
РЕМОНТА
НА КОЖЗАВОДАХ**

ГИЗ ЛЕГПРОМ

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ
НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ
ИНСТИТУТ
КОЖЕВЕННОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ

В Е М
ИССЛЕДОВАНИЕ ЕДИНОГО МЕТОДА ИССЛЕДОВАНИЯ
В КОЖЕВЕННОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

**АНАЛИЗ МАТЕРИАЛОВ
ДЛЯ ОТДЕЛКИ КОЖ**

1934
ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ
МОСКВА — ЛЕНИНГРАД

Г. А. АРБУЗОВ

**ПРОЦЕСС ОБРАЗОВАНИЯ КОЖИ
ПРИ РАСТИТЕЛЬНОМ ДУБЛЕНИИ**

(ТЕОРИЯ РАСТИТЕЛЬНОГО ДУБЛЕНИЯ)

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ
МОСКВА — 1911 — ЛЕНИНГРАД

И. Е. АТОМИН, В. И. ЕАРСЕЕВА

**ПРОИЗВОДСТВО
ЛАКОВЫХ
КОЖ**

По заказу
инж. А. К. ДРОБИЦА

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ
МОСКВА — 1934 — ЛЕНИНГРАД

ПЕЧАТЬ ТИПОГРАФИИ
Т-ца М-О-БОЛЬФЪ
ОПЕТЕРБУРГЪ. Б-во. ФОНТЪ 16 АННЪЛЪ СЪСЪ ДАКЪ

В. Г. КАВАКОВА, И. С. КУТУКОВА, И. Д. МОЖКОВСКИИ

**МИКРОБИОЛОГИЯ
КОЖЕВЕННОГО СЫРЬЯ**

По заказу
инж. И. Д. МОЖКОВСКИИ

Утверждено ЦСУХ НКПС СССР
в качестве учебника для высших учебных заведений

1934
ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ
МОСКВА — ЛЕНИНГРАД

Н. П. КОСТИН

ОБЩАЯ ТЕХНОЛОГИЯ КОЖИ

Часть I

Научно-исследовательский институт
кожевенно-обувной промышленности
Утверждено ГИИЗ ИЛМО СССР
в качестве учебного пособия
для студентов

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ
МОСКВА — 1940 — ЛЕНИНГРАД

НА ПРАВАХ РУКОПИСИ

Н. П. КОСТИН

ОБЩАЯ ТЕХНОЛОГИЯ КОЖИ

ЧАСТЬ I

*Товарищу Кошурову
от М. П. Котова
1930*

М. П. КОТОВ

К ВОПРОСУ ОБ ЭКСТРАГИРОВАНИИ ДУБИЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ

Экстрагирование дубильных материалов, производимое в специальной аппаратуре обычной водой, как растворителем, имеет своей целью, с одной стороны, получение сока, могущих быть непосредственно использованными в процессе дубления, а с другой — получение соков, могущих быть превращены в технически пригодные экстракты.

Эти две цели необходимо различать и учитывать, ибо предельные производственные требования для одной и другой различны и зависят не только от места их применения (заводка, сылка, барабан), но и от типа выработываемого товара.

Экономические обстоятельства ставят еще одно условие — это достижение возможно полного извлечения и использования таннидов. В виду того, что наиболее дубильные вещества — танниды (в частности с этили и кетинидами) из дубильных материалов при помощи воды осваиваются на явлении диффузии, то сам процесс экстрагирования (квашения) является диффузией, а аппаратура, в которой он производится — диффузором.

Экономические требования достигаются возможно большего выщелачивания таннидов, то-есть, достигая возможно высокого коэффициента использования, оставшим в остатке процесс по так называемому принципу приготовления, идеальное выщелачивание которого — это движение воды навстречу дубильному материалу, благодаря чему в такой системе при установившейся работе вода поступает сначала на наиболее выщелоченный (в предыдущих диффузорах) материал, затем постепенно все на более и более богатый таннидами и, в конце, на свежий загруженный материал, необходимо отметить, что в правильно созданной диффузионной батарее перекачка сока на свежий материал в последние диффузоры должна происходить тогда, когда при достаточной длине батареи (количество диффузоров) и других условиях отщелачиваемый на свежий материал сок достиг возможно более высокого технического допустимого насыщения.

В виду того, что вопросы диффузии в нашей деле теоретически недостаточно изучены, обратимся и благодаря этому изучение вопроса еще до сих пор не поставлено на правильное русло, мы и поставили своей целью как разработку теоретических основ диффузии, так и получение тех основных показателей, которые должны дать практикам на заводах в их работе и при проектировании их руководящие книги, на которых базируется правильная технически и экономически выгодная методика работы.

Данное сочинение является первым в этой области работ, а последующие дадут богатый практический материал, как результат наших научно-исследовательских работ.

Проф. М. П. КОТОВ

ПРИЧИНЫ ВОЗНИКНОВЕНИЯ ССАДКИ НА ЮФТИ И БОРЬБА С НЕЙ

(ДОКЛАД)

МОСКВА 1940 Г.

КРАТКИЙ КОЖЕВЕННО-ОБУВНОЙ ТЕХНИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ

Составили
бригада Лепкинского областного
объединения дубильного научно-ис-
следовательского общества коже-
венно-обувной, легкой промышленности
и конструкторской организации
И. С. ПРИИМЗУМ и А. А. СИВКОВЫ

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ
МОСКВА — 1940 — ЛЕНИНГРАД

В розділі Шкіряна промисловість (включаючи виробництво хутра і штучної шкіри) колекційні видання налічують **321** примірник. Глибина хронології розділу сягає **1908** року.

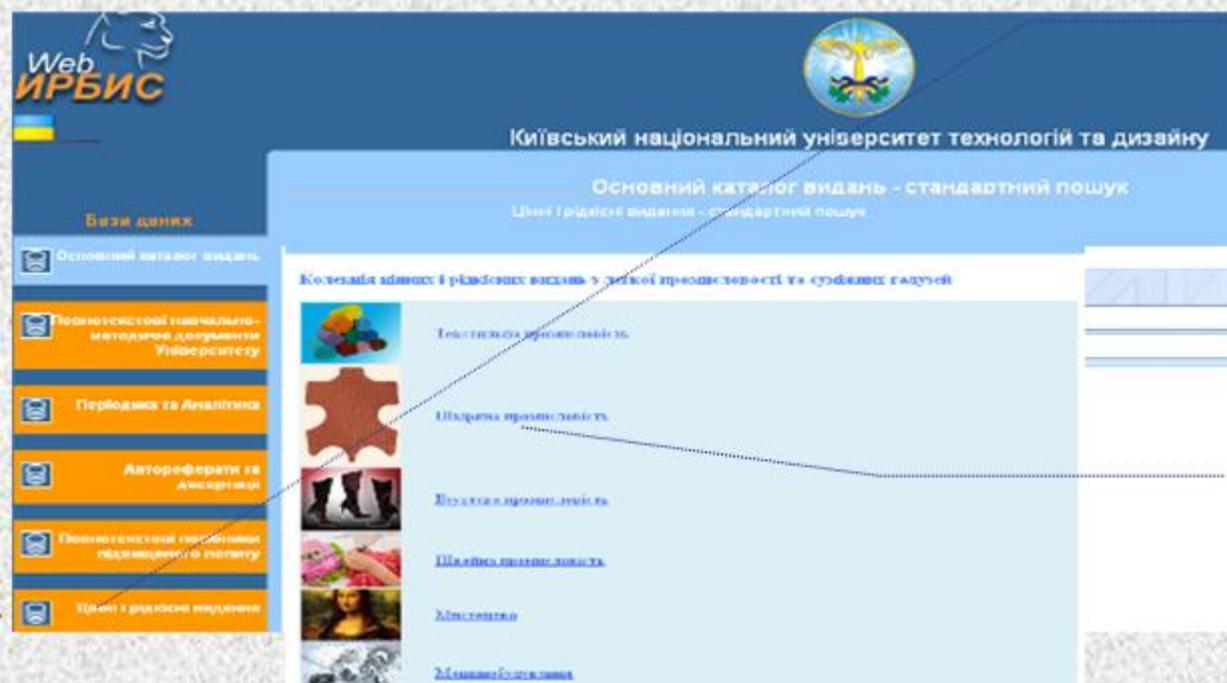
(Мельников Н.П. Кожевенное производство по современным данным с применением дубильных экстрактов и пояснением бактериологических процессов. Список русских кожевенных заводов. [Текст] / Н. П. Мельников, 1908. - 177 с.)

Для широкого доступу до першоджерел нашого фонду, створена повнотекстова база даних «Цінні і рідкісні видання», яка налічує

163 повнотекстових документа, серед них **67** за актуальною тематикою.

Ознайомитися з цими та іншими виданнями дослідники можуть в відділі Зберігання фондів НТБ КНУТД (1-0175).

Для віддаленого доступу до джерел інформації можна скористатися сайтом <http://biblio.knutd.edu.ua/>

1. Натиснувши на цю кнопку Ви отримуєте доступ до повнотекстової бази даних колекційних видань.

2. Повний текст видань, представлених в імідж-каталозі – за посиланням. Наразі б/д налічує 67 повнотекстових документів за актуальною тематикою.